

SPRÁVA O VÝSLEDKU KONTROLY

Dotačné schémy z rozpočtov
samosprávných krajov

NAJVVYŠŠÍ
KONTROLNÝ
ÚRAD SR

L'UBOMÍR ANDRASSY
predseda

Kontrolovali sme

8 samosprávnych krajov

Dotácie poskytované z vlastných príjmov samosprávnych krajov predstavujú zdroj financovania regionálnych aktivít občianskej spoločnosti a samospráv, smerujúci na podporu konkrétnych projektov. Z tohto dôvodu NKÚ zameral kontrolu na preverenie systému ich poskytovania, najmä podmienok a procesov, ako aj na posúdenie účelnosti a účinnosti ich použitia. Kontrola bola vykonaná vo všetkých ôsmich samosprávnych krajoch, keďže každý z nich v kontrolovanom období tieto dotácie poskytoval.

Ako sme postupovali

Kontrolu vykonalo 18 kontrolórov v súlade so zákonom o NKÚ a štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI). Kontrolný tím tvorili dvaja experti, jeden špecialista, osem seniorov, šesť samostatných kontrolórov a jeden junior. Pri výkone kontroly boli použité kontrolórske postupy a techniky, najmä preskúmanie dokladov a dokumentov, analytické metódy a vyžiadanie informácií podľa zákona o NKÚ (§ 17).

Prečo sme kontrolovali

Poskytovanie dotácií z vlastných príjmov samosprávnych krajov je výsledkom dobrovoľného rozhodnutia ich zástupcov, keďže samosprávne kraje nemajú zákonnú povinnosť vyčleňovať na tento účel finančné prostriedky. Preto je nevyhnutné venovať zvýšenú pozornosť ich hospodárnemu, efektívnemu, účinnému a účelnému využívaniu. Zároveň je potrebné klaásť dôraz na transparentnosť, a to nielen pri stanovovaní podmienok poskytovania dotácií, ale aj v samotnom procese ich prideľovania a pri zverejňovaní súvisiacich informácií. Ide o verejné zdroje a ich nezávislá kontrola tak je v záujme spoločnosti. Kontrola bola zameraná na procesy poskytovania, zúčtovania a aj fungovania kontrolných mechanizmov.

Čo sme zistili

- Samosprávne kraje zohrávajú dôležitú úlohu pri budovaní a rozvoji občianskej spoločnosti prostredníctvom podpory občianskej participácie a rozvoja partnerstiev na regionálnej úrovni.
- Dotáciami bola podporovaná najmä organizácia kultúrnych, športových, spoločenských, vzdelávacích aktivít, ako aj údržba a oprava zariadení, objektov, vybavenie priestorov a pod.
- V niektorých prípadoch samosprávne kraje nevedeli preukázať proces výberu a hodnotenie projektov.
- Dotačné schémy samosprávnych krajov v sume 29,6 mil. eur - z celkovej sumy takmer 65 mil. eur poskytnutých dotácií - boli prideľované netransparentne, bez uplatnenia hodnotiacich a výberových kritérií.
- Dotácie boli často poskytované bez väzby na strategické ciele kraja a bez merateľných ukazovateľov, ktoré by umožnili posúdiť ich skutočný prínos pre obyvateľov.
- Dotačné schémy v programovom rozpočte obsahovali ciele a ukazovatele formulované všeobecne, bez zamerania na výsledky a dopady podpory.
- Samosprávne kraje síce zverejňovali informácie o dotáciách, v niektorých prípadoch však neboli úplné a dostatočné na verejnú kontrolu.
- Kontroly na mieste neboli vykonávané vôbec alebo len v obmedzenom rozsahu. Ak sa realizovali, ich výkon nebol systematicky plánovaný. Hlavní kontrolóri samosprávnych krajov kontrolovali využitie dotácií len minimálne alebo vôbec.

Čo odporúčame

Výboru NR SR pre verejnú správu a regionálny rozvoj

- zaviazat' MV SR, aby iniciovalo vybudovanie centrálneho informačného systému o využívaní verejných prostriedkov v rámci dotačných schém z rozpočtov štátnej správy a samosprávy.

Obrázok č. 1: Nedostatky a riziká v dotačných schémach samosprávnych krajov

Zdroj: Tento obrázok bol vytvorený systémom umelej inteligencie (AI) na základe dát a podkladov NKÚ SR.

VÝKON KONTROLNEJ AKCIE

Účel kontrolnej akcie

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a finančného riadenia pri poskytovaní dotácií samosprávnymi krajmi. Preverenie nastavenia procesov prispieť k identifikácii rizík a definovaniu príkladov dobrej praxe v systéme dotačných schém samosprávnych krajov.

Cieľom bolo získať uistenie o podmienkach poskytovania dotácií samosprávnymi krajmi, o účelnosti a účinnosti ich poskytovania, ako aj o ich zúčtovaní a prínose pre participáciu občanov a rozvoj občianskej spoločnosti.

Rámec kontrolnej akcie

Pri príprave tejto kontroly NKÚ identifikoval štyri riziká: (1) netransparentné podmienky a proces rozhodovania, (2) netransparentné zverejňovanie údajov a informácií súvisiacich s dotačnými schémami, (3) neúčelné a neúčinné hospodárenie s verejnými finančnými prostriedkami, (4) neúčinný kontrolný mechanizmus. Kontrolóri v rámci výkonu kontroly použili prístup detailného preverovania dokladov na vybranej vzorke a to so zohľadnením významnosti a rizika. Kontrolovaným obdobím boli roky 2020 až 2025.

Výsledky kontrolnej akcie

Dotácie samosprávnych krajov z vlastných príjmov sú dôležitým nástrojom podpory všeobecne prospešných služieb. Kontrola NKÚ však ukázala, že spôsob ich prideľovania nebol v rokoch 2020 až 2025 nastavený tak, aby bolo vždy jasné, prečo boli podporené konkrétne projekty a iné neboli. Zároveň nebol vytvorený dostatočný systém na vyhodnocovanie prínosov podporených projektov pre región. Samosprávne kraje by mali pri poskytovaní dotácií zlepšiť procesy hodnotenia, vykazovania, kontroly a zúčtovania s dôrazom na prínos pre rozvoj miestnej komunity.

Samosprávne kraje dotáciami z vlastných príjmov podporujú konkrétne aktivity alebo projekty vo verejnom záujme, pričom ich použitie je viazané na stanovený účel a podmienky. Keďže ide o nenávratné finančné prostriedky poskytované na základe rozhodnutia zástupcov samosprávnych krajov, ich pridelovanie by malo byť preukázateľné a verejne kontrolovateľné.

Celkovo boli v kontrolovanom období samosprávnymi krajmi pre žiadateľov schválené dotácie z vlastných príjmov v sume 82 613 270 eur, t. j. mimo prostriedkov, ktoré dostávajú samosprávy na prenesený výkon štátnej správy, pričom skutočné čerpanie bolo v sume 64 969 404 eur. Samosprávne kraje ročne poskytovali na dotácie od 58 944 eur do 3 522 646 eur, čo predstavuje 0,54 % až 2,07 % vlastných príjmov. Počas sledovaného obdobia samosprávne kraje podporili spolu 26 969 projektov. Projekty boli realizované PO a FO - podnikateľmi, nadáciami, občianskymi združeniami, neziskovými organizáciami, cirkvami a pod., pričom až 35 % z nich tvorili projekty obcí a miest. Najvyšší počet podporených projektov zaznamenali NSK a PSK, zatiaľ čo najnižší počet bol evidovaný v ŽSK.

Obrázok č. 2: Skutočné čerpanie dotácií z vlastných príjmov v rokoch 2020 až 2025 v (mil. eur)

Zdroj: Spracované NKÚ

Graf č. 1 Priemerná suma poskytnutých dotácií z vlastných príjmov za jeden rok a na jedného obyvateľa kraja, za roky 2020 až 2025 v eur

Kraje	Priemerná suma poskytnutých dotácií v zmysle VZN - za jeden rok ▼	Priemerná suma poskytnutých dotácií v zmysle VZN - na jedného obyvateľa kraja
PSK	2 556 743	3,15
NSK	2 488 271	3,71
TTSK	1 737 943	3,07
BSK	1 350 102	1,86
BBSK	1 091 141	1,76
KSK	779 234	1,00
TSK	512 874	0,90
ŽSK	311 927	0,45

Zdroj: Spracované NKÚ

NKÚ poukazuje na potrebu presnejšieho nastavenia programového rozpočtu a širšieho využívania participatívnych procesov pri prerozdeľovaní verejných zdrojov so zapojením občianskej spoločnosti.

Plnenie cieľov a dosahovanie výsledkov

Dotácie môžu podporovať rozvoj občianskej spoločnosti prostredníctvom participatívnych aktivít vtedy, ak sú ich zámery a očakávané výsledky premietnuté do jasne definovaných cieľov a merateľných ukazovateľov v programovom rozpočte. Samospráva nemá dotácie len poskytovať, ale má vytvárať aj priestor na zapojenie občanov, komunít, neziskových organizácií, obcí alebo iných subjektov do riešenia verejných potrieb.

Jasne definované ciele a merateľné ukazovatele predstavujú základný predpoklad na vyhodnotenie účinnosti a prínosu poskytovaných dotácií a umožňujú posúdiť, či tieto dotácie prinášajú reálne výsledky pre kraj a jeho obyvateľov. Jedným zo strategických dokumentov samosprávnych krajov je aj ich PHSR. V rámci neho by mali byť zadané kľúčové merateľné ukazovatele pre vyhodnocovanie prínosov týchto aktivít. Kontrola NKÚ preukázala, že ich nastavenie nebolo dostatočne konkrétne, čo samosprávnym krajom neumožnilo vyhodnotiť prínos dotácií pre kraj a jeho obyvateľov.

Ciele a merateľné ukazovatele súvisiace s dotačnými schémami v programových rozpočtoch neboli v niektorých prípadoch stanovené (KSK, ŽSK – program Administratíva za roky 2020 až 2021), prípadne boli formulované len všeobecne a orientované najmä na kvantitatívne výstupy (napr. počet projektov alebo objem finančných prostriedkov). Zároveň absentovali ukazovatele hodnotiace skutočné výsledky a dopady poskytovanej podpory.

PSK mal dotácie z vlastných príjmov zahrnuté v programe *Rozvoj kraja*, pričom cieľ bol definovaný ako „Podpora rozvoja kraja vo vybraných oblastiach“, merateľným ukazovateľom bol „počet vyhlásených výziev“, v prípade BSK v programe *Strategická podpora verejného života a rozvoja regiónu* bol cieľ aj merateľný ukazovateľ naformulovaný rovnako ako „poskytnutá podpora v EUR na obyvateľa BSK“. Takto nastavené ciele a merateľné ukazovatele poukazujú na formálnosť a zároveň umožňujú poskytnúť dotácie z vlastných príjmov na akýkoľvek účel a bez zohľadnenia potrieb rozvoja občianskej spoločnosti a ich komunít.

V niektorých prípadoch vyhlásených dotačných schém neboli ciele alebo merateľné ukazovatele stanovené vôbec (Individuálne dotácie BSK, BBSK, PSK), prípadne nebol zabezpečený ich súlad so strategickými dokumentmi kraja (Individuálne dotácie BSK, TTSK, PSK).

V dôsledku nedostatočne zadaných cieľov a merateľných ukazovateľov poskytovania dotácií z vlastných príjmov v programovom rozpočte a vo vyhlásených výzvach samosprávne kraje, nevyhodnocovali efektivitu a účel poskytnutých dotácií pre jednotlivé oblasti verejných politík a ani obyvateľov regiónu. Hodnotenie plnenia rozpočtov samosprávnymi krajinami bolo zamerané len na čerpanie finančných prostriedkov bez posúdenia reálnych prínosov, čo obmedzovalo schopnosť samospráv efektívne riadiť dotačnú politiku a prijímať účinné rozhodnutia podporujúce aktívnu participáciu komunít na živote v kraji.

Podmienky poskytovania dotácií

Pre hodnotenie a schvaľovanie dotácií je dôležité mať nastavený prehľadný, zrozumiteľný a transparentný systém, ktorý jasne a jednoznačne stanovuje podmienky a pravidlá ich poskytovania. Práve tieto podmienky a pravidlá majú zabezpečiť to, aby sa so všetkými žiadateľmi zaobchádzalo rovnako – od zverejnenia výzvy, cez podanie žiadosti až po jej vyhodnotenie.

Kontrolou podmienok poskytovania dotácií v samosprávnych krajinách bolo zistené, že viaceré výzvy, prípadne dotačné schémy, neobsahovali jednoznačne definované hodnotiace kritériá pre posúdenie žiadostí (BBSK, NSK, PSK, TTSK, ŽSK). V mnohých výzvach dotačných schém tak samosprávne kraje nedokázali preukázať transparentnosť podmienok rozhodovania v každej etape procesu pridelenia dotácií.

Pri posúdení pravidiel a objektívnosti rozhodovania bolo zistené:

- systém schvaľovania dotácií naprieč dotačnými schémami a samosprávnymi krajinami bol rôznorodý,
- rozhodovanie o poskytnutí dotácie bolo v prípadoch niektorých výziev realizované bez stanovenia kritérií pre rozhodovanie (BBSK, NSK, PSK, TTSK, ŽSK), prípadne bez zverejnenia zdôvodnenia rozhodnutia o pridelení/nepridelení dotácie.

Tabuľka č. 1: Prehľad kompetentných orgánov rozhodujúcich o pridelení dotácií v jednotlivých samosprávnych krajoch

Kraj	Schvaľovateľ dotácie				
BBSK	komisia poslancov za jednotlivé okresy	komisia poslancov za jednotlivé okresy/predseda kraja	komisia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu	komisia sociálnych vecí a marginálnych skupín	komisia zdravotníctva (zložená z poslancov a odborníkov)
BSK	predseda	zastupiteľstvo	-	-	-
KSK	predseda	predseda a zastupiteľstvo	dotičná komisia	-	-
NSK	zastupiteľstvo	hodnotiacia komisia	výberová komisia	-	-
PSK	predseda	zastupiteľstvo	vecne príslušný orgán	hlasovanie obyvateľov (sms)	-
TSK	predseda	predseda na základe predloženého zoznamu pridelených dotácií zo zasadnutia pracovnej skupiny	predseda na základe návrhu pracovnej skupiny	hlasovanie obyvateľov (sms)	-
TTSK	predseda	podpredseda	zastupiteľstvo	-	-
ŽSK	predseda	komisie	verejnosť	-	-

Zdroj: Spracované NKÚ

Takto nastavené podmienky poskytovania dotácií znižovali prehľadnosť a kontrolovateľnosť systému. NKÚ odporúča prehodnotiť nastavenie rozhodovacích procesov s cieľom zabezpečiť širšie zapojenie dotknutých komún, mimovládnych a neziskových organizácií, ako aj ďalších subjektov tretieho sektora.

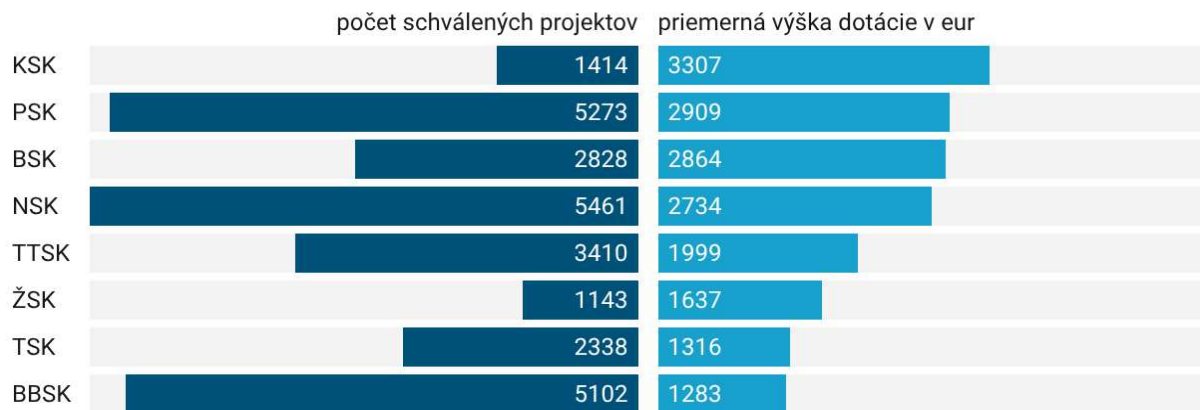
Proces hodnotenia a schvaľovania žiadostí

Proces hodnotenia a schvaľovania žiadostí o pridelenie dotácií sa v jednotlivých samosprávnych krajoch značne líšil. V niektorých prípadoch kontrolované subjekty nedokázali preukázať, že hodnotiace kritériá boli skutočne uplatňované v praxi, keďže proces hodnotenia nebol dostatočne zdokumentovaný (NSK, TTSK). V dôsledku toho, že samosprávne kraje (BBSK, NSK, PSK, TTSK, ŽSK) nemali stanovené alebo dôsledne neuplatňovali kritériá na hodnotenie žiadostí, nedokázali v kontrolovanom období preukázať transparentné pridelovanie dotácií vo výške 29,6 mil. eur z celkovo poskytnutých 65,0 mil. eur.

NKÚ konštatuje, že podmienky poskytovania dotácií boli samosprávnymi krajinami v mnohých prípadoch nastavené tak, aby bolo podporených čo najviac žiadateľov, avšak bez posudzovania dopadov projektu na rozvoj občianskej spoločnosti. Samosprávne kraje v kontrolovanom období schválili 26 969 žiadostí o poskytnutie dotácie. Priemerná suma poskytnutých dotácií na jeden projekt sa pohybovala na úrovni 2 256 eur. Bežné výdavky z dotácií boli poskytované najmä na materiálno-technické zabezpečenie a organizáciu kultúrnych, športových, spoločenských, vzdelávacích aktivít, ako aj na údržbu a opravu zariadení a objektov, či vybavenie priestorov. S výnimkou TSK poskytovali samosprávne kraje dotácie aj na kapitálové výdavky. Ich podiel na celkových poskytnutých dotáciách predstavoval 26,4 %. Najviac kapitálových dotácií bolo poskytnutých v PSK a najmenej v ŽSK.

Poskytovanie dotácií na krytie bežných výdavkov, ktoré sú poskytované vo veľkom počte a v nízkej priemernej výške, znamená nižšiu mieru kontrolovateľnosti ich použitia. Zároveň znižuje možnosť nastavenia adekvátnych merateľných ukazovateľov. Poskytovanie dotácií v nízkych sumách má zároveň reálny vplyv na náročnosť administrácie procesu a na zníženie možnosti hodnotenia ich prínosu pre občana. Zároveň vzniká riziko, že dotácie na bežné výdavky miest a obcí budú použité na aktivity, ktoré nezabezpečia zvýšenie participácie občianskej spoločnosti na verejnom živote.

Graf č. 2: Počet schválených žiadostí o dotácie a priemerná výška poskytnutých dotácií v období rokov 2020 až 2025

Zdroj: Spracované NKÚ

Poskytovanie dotácií v nízkych sumách a prevažne na bežné výdavky preto otvára otázku, do akej miery tieto dotácie skutočne prispievajú k napĺňaniu nastavených merateľných ukazovateľov a k aktívnej participácii občianskej spoločnosti.

Zverejňovanie informácií

Samosprávny kraj má povinnosť sprístupňovať a zverejňovať informácie o hospodárení s verejnými prostriedkami. To platí aj pre dotácie, pri ktorých by mali byť dostupné informácie o ich prideľovaní. Zároveň by mali byť tieto informácie poskytované férovo a rovnako pre všetkých, aby mal každý možnosť získať prehľad o ich využívaní.

Samosprávne kraje síce zverejňovali informácie o dotáciách, no tieto údaje neboli vždy úplné ani dostatočne podrobné na to, aby umožňovali účinnú verejnú kontrolu. V niektorých dotačných schémach neboli zverejňované bodové hodnotenia žiadostí ani vyhodnotenie kritérií (BBSK, BSK, KSK, NSK, PSK, TSK), prípadne chýbali zoznamy nepodporených žiadostí (BBSK), čo obmedzovalo možnosť verejnej kontroly objektívnosti, rovnakého zaobchádzania a dodržiavania stanovených pravidiel. Zverejňované informácie tak neposkytovali dostatočný prehľad o procese hodnotenia a prideľovania dotácií, čím sa znižovala transparentnosť nakladania s verejnými prostriedkami.

Kontrolný mechanizmus

Počas kontrolovaného obdobia samosprávne kraje schválili 26 969 žiadostí o poskytnutie dotácie, pričom podiel vykonaných kontrol na mieste dosiahol len 2 %. Vysoký počet žiadostí a poskytnutých dotácií môže mať vplyv na účinnosť kontrolného mechanizmu.

NKÚ zistil, že systematickú kontrolu na mieste počas celého kontrolovaného obdobia vykonával len BBSK, a to v počte 399. PSK vykonával kontrolu na mieste až od roku 2024, celkovo v 122 prípadoch. KSK a TSK vykonali iba po jednej kontrole. BSK, ŽSK a TTSK nevykonávali kontrolu na mieste vôbec. Kontroly na mieste majú kľúčový význam, pretože overujú, či boli dotácie využité zákonne a v súlade s podmienkami a účelom ich poskytnutia, a zároveň predstavujú kontrolu dodržania zmluvných podmienok.

Hlavní kontrolóri šiestich samosprávnych krajov (BBSK, BSK, KSK, NSK, PSK a TTSK) vykonali 79 kontrol poskytnutých dotácií. Najviac kontrol hlavných kontrolórov samosprávnych krajov bolo vykonaných v BSK (33) a v NSK (27). V prípade TSK a ŽSK nebola zo strany hlavných kontrolórov vykonaná samostatná kontrola poskytnutých dotácií.

Ďalšou z identifikovaných oblastí nedostatočne nastaveného kontrolného mechanizmu boli aj nedostatky zistené vo výkone finančnej kontroly, najmä v oblasti dodržiavania zákonných požiadaviek na základnú finančnú kontrolu a administratívnu finančnú kontrolu. V niektorých prípadoch nebola základná finančná kontrola vykonaná v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o finančnej kontrole, keďže chýbali jej povinné náležitosti, nebola realizovaná pred uskutočnením finančnej operácie, alebo bola vykonaná len formálne (KSK, ŽSK).

Zistené boli aj nedostatky pri vyúčtovaní dotácií (PSK), pričom vyúčtovanie dotácií je podstatné pre preukázanie naplnenia účelu poskytnutia finančných prostriedkov a pre preukázanie transparentnosti ich použitia.

Bolo zistené, že neboli dôsledne uplatňované kontrolné postupy, neboli odstraňované zistené nezrovnalosti ani vyžadované vrátenie prostriedkov pri porušení podmienok (ŽSK).

NKÚ považuje za potrebné, aby samosprávne kraje mali v podmienkach poskytovania dotácií jasne zadefinované mechanizmy na predchádzanie potenciálnemu konfliktu záujmov pri rozhodovaní o pridelení dotácií.

Uvedený stav poukazuje na nedostatky v kontrolnom systéme a zvyšuje riziko nedostatočného overenia oprávnenosti a správnosti použitia verejných prostriedkov. Správne nastavenie kontrolného mechanizmu pri poskytovaní dotácií z vlastných príjmov samosprávnych krajov je rozhodujúce pre zabezpečenie zákonnosti, účelovosti a efektívneho využívania verejných zdrojov a dôvery verejnosti.

Na základe uvedeného NKÚ odporúča ÚHK na úrovni kraja zaraďovať do RPKČ kontroly zúčtovania dotácií poskytnutých z vlastných príjmov, čím sa posilní kontrola transparentného a preukázateľného použitia finančných prostriedkov.

Záver

VÚC si plnia úlohu podpory a rozvoja občianskej spoločnosti prostredníctvom dotácií. Dotácie poskytované z vlastných príjmov samosprávnych krajov predstavujú nástroj podpory občianskych, verejnoprospešných participatívnych a regionálnych aktivít. V kontrolovanom období bolo podporených takmer 27 tis. projektov v rôznych oblastiach, pričom objem poskytnutých prostriedkov mal rastúci trend. Kontrola NKÚ ukázala, že nastavené dotačné schémy nemali vo viacerých prípadoch definované kritériá pre poskytovanie dotácií. Samosprávne kraje často nevedeli preukázať, že rozhodovanie o pridelení dotácií bolo založené na jasných, vopred známych a uplatňovaných kritériách, čo znižovalo transparentnosť systému a vytváralo riziko rozdielného prístupu k žiadateľom. Dotácie sú tak do veľkej miery nástrojom rozhodovania založenom na subjektívnych poznatkoch ako systematickom prístupe.

Programové rozpočty nedostatočne definovali ciele a merateľné ukazovatele dotačných schém. Samosprávne kraje sú povinné zostavovať programové rozpočty, ktoré majú zabezpečiť prehľadné a výsledkovo orientované využívanie verejných prostriedkov (napríklad lepšie služby a prínos pre obyvateľov) prostredníctvom jasne definovaných a merateľných cieľov vychádzajúcich zo strategických dokumentov, najmä PHSR.

Pri ich tvorbe by sa mali riadiť metodickým pokynom MF SR, ktorý má odporúčací charakter, a to z dôvodu zabezpečenia jednotného postupu kontrolovaných subjektov. Takto nastavený systém obmedzoval schopnosť samosprávnych krajov vyhodnotiť, či poskytnuté dotácie priniesli konkrétny prínos pre obyvateľov a rozvoj občianskej spoločnosti.

Dotácie boli vo väčšine prípadov poskytované v nízkych sumách (v priemere 2,2 tis. eur) a prevažne na bežné výdavky takého charakteru, pri ktorých je náročnejšie merať reálny efekt. V prípade miest a obcí existuje riziko, že dotácie mohli slúžiť na financovanie iných aktivít, než na posilnenie participácie občianskej spoločnosti na verejnom živote.

Nedostatky v zverejňovaní informácií ukázali potrebu zverejňovať úplné informácie súvisiace s dotáciami, vrátane dôvodov podporenia alebo nepodporenia žiadostí, a to z dôvodu zabezpečenia transparentnosti a verejnej kontroly.

Kontrolou boli identifikované aj príklady dobrej praxe:

- informácie súvisiace s dotáciami, od podania žiadostí až po ich vyúčtovanie, boli evidované v informačnom systéme (BBSK, BSK, KSK, PSK),
- možnosť podať žiadosť o dotáciu viacerými spôsobmi, napr. listinne alebo elektronicky (TTSK, TSK, NSK),
- vzhľadom na počet žiadostí o poskytnutie dotácií boli tieto spracúvané na jednom odbore (pracovisku) úradu samosprávneho kraja (PSK, BBSK, ŽSK),
- zverejňovanie otvorených dát o poskytovaní dotácií, alebo dát v prehľadnej grafickej štruktúre o poskytovaných dotáciách (BBSK, KSK, PSK, TTSK).

Reakcia kontrolovaného subjektu

Z vykonaných kontrol bolo vypracovaných osem protokolov o výsledku kontroly. Námietky proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení vzniesli dva samosprávne kraje. Preverení vznesených námietok TTSK bola potvrdená čiastočná opodstatnenosť námietok v jednom prípade a bol vypracovaný dodatok k protokolu o výsledku kontroly. V prípade PSK nebola potvrdená opodstatnenosť vznesených námietok. NKÚ uložil kontrolovaným subjektom prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a predložiť správu o ich plnení.

Kontakt

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Priemyselná 2
824 73 Bratislava
☎ +421 250 114 911
✉ info@nku.gov.sk

Banskobystrický samosprávny kraj

Námestie SNP 23/23
974 01 Banská Bystrica
☎ +421 484 325 111
✉ podatelna@bbsk.sk

Bratislavský samosprávny kraj

Sabinovská 16254/16
821 02 Bratislava - Ružinov
☎ +421 248 264 111
✉ podatelna@region-bsk.sk

Košický samosprávny kraj

Námestie Maratónu mieru 68/1
040 01 Košice - Staré Mesto
☎ +421 557 268 111
✉ vuc@vucke.sk

Nitriansky samosprávny kraj

Rázusová 2915/2A
949 01 Nitra
☎ +421 376 922 911
✉ info@unsk.sk

Prešovský samosprávny kraj

Námestie mieru 5043/2
080 01 Prešov
☎ +421 517 081 111
✉ predseda@psk.sk

Trenčiansky samosprávny kraj

K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín
☎ +421 326 555 111
✉ info@tsk.sk

Trnavský samosprávny kraj

Starohájska ulica 6868/10
917 01 Trnava
☎ +421 335 559 111
✉ podatelna@trnava-vuc.sk

Žilinský samosprávny kraj

Komenského 2622/48
010 01 Žilina
☎ +421 415 032 111
✉ info@zilinskazupa.sk

Zoznam použitých skratiek

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
KSK	Košický samosprávny kraj
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
NKÚ	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NSK	Nitriansky samosprávny kraj
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PSK	Prešovský samosprávny kraj
RPKČ	Ročný plán kontrolnej činnosti
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
ÚHK	Útvár hlavného kontrolóra
Zákon o NKÚ	Zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy	Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov
Zákon o finančnej kontrole	Zákon č. 357/2025 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

Prílohy

Tabuľka č. 2: Prehľad o schválených vlastných bežných príjmoch a dotáciách a ich percentuálny podiel v rokoch 2020 až 2025

Kraje	Vlastné bežné príjmy – schválený rozpočet v eur	Dotácie v zmysle VZN – schválený rozpočet v eur	% podiel Dotácie/Príjmy
BBSK	956 570 000	7 260 000	0,76
BSK	732 328 507	10 100 000	1,38
KSK	940 287 431	5 700 000	0,61
NSK	862 658 052	16 172 375	1,87
PSK	991 369 000	24 212 795	2,44
TSK	757 316 470	3 994 000	0,53
TTSK	736 998 380	11 960 000	1,62
ŽSK	802 923 972	3 214 100	0,40

Tabuľka č. 3: Prehľad o skutočnom čerpaní vlastných bežných príjmov a dotáciách a ich percentuálny podiel v rokoch 2020 až 2025

Kraje	Vlastné bežné príjmy – skutočné čerpanie v eur	Dotácie v zmysle VZN – skutočné čerpanie v eur	% podiel Dotácie/Príjmy
BBSK	997 679 432	6 546 845	0,66
BSK	763 677 096	8 100 613	1,06
KSK	981 138 550	4 675 402	0,48
NSK	877 572 427	14 929 623	1,70
PSK	1 037 479 096	15 340 457	1,48
TSK	756 688 492	3 077 244	0,41
TTSK	773 962 043	10 427 659	1,35
ŽSK	835 824 777	1 871 561	0,22